

РЕШЕНИЕ

№ 6837

гр. София, 27.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 13.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **7375** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на В. А. В., [дата на раждане], гражданин на Русия, ЛНЧ [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], ет.2, ап.2, срещу Решение № 7266 от 27.06.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят навежда твърдения за неправилност и незаконосъобразност на оспорения административен акт като постановен при неправилно приложение на материалния закон и съществено нарушение на административно производствените правила. Поддържа наличие на основание по чл.8, ал.1 от ЗУБ поради обосновани опасения от преследване поради изразената му позиция относно войната в У., вероятност от военна мобилизация и с оглед хомосексуалната му ориентация. Моли за отмяна на решението.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован, се явява лично и с адв. И.. Поддържа жалбата и моли за отмяна на решението на административния орган, като постановено при липса на мотиви и в нарушение на материалния закон, и за връщане на преписката за ново разглеждане. Претендира присъждане на разноски, за което представя договор за правна защита и съдействие.

Ответникът - председател на ДАБ, редовно призован, не се явява, представлява се от юрк. Х., който оспорва жалбата и моли за нейното отхвърляне, като неоснователна и

недоказана.

Софийски градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен Съд С. – град, I отделение, 18 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

С молба вх. № РД09-4025 от 25.10.2022г. до Държавна агенция за бежанците В. А. В., [дата на раждане], гражданин на Руската федерация, е поискал международна закрила в България. Молбата е регистрирана с рег. № УП-21913 от 25.10.2022г., когато е попълнен регистрационен лист /л.206/ и Евродак дактилоскопна карта /л.199/. Чуждият гражданин е предоставил национален паспорт.

На проведено на 01.11.2022г. интервю кандидатът посочил, че е напуснал Русия легално, като на 24.09.2022г., след като обявили мобилизацията в Русия, си купил билет от [населено място], Русия и с кола стигнал до [населено място] в Г.. От Г. със самолет кацнал в И., Турция. На българска територия влязъл легално с национален паспорт и виза в началото на октомври 2022г. Посочва, че е напуснал страната си по произход заради войната между Руската федерация и У.. Заявява, че неговата държава е нападнала У., поради което е била призната за терористична държава. Смята, че ако той отиде да воюва в У. ще подпомогне тази терористична дейност, което той не желае. Казва, че за тези си твърдения като доказателство е представил извадки от интернет, които са общодостъпни и не се отнасят лично до него. Уточнява, че не е служил в армията и няма военно обучение, поради здравословни проблеми, като не може да назове точния здравословен проблем. Въпреки това, има военен билет и е зачислен в запаса. Твърди, че ще бъде мобилизиран, въпреки че не е получавал повиквателна. Добавя, че е напуснал страната си по произход, за да не получи такава. Заявява, че в родината му живеят баща му, брат му и майка му. С последната е живял след развода на родителите си. Твърди, че не знае дали е получил повиквателна по адреса му на местоживеене. Заявява, че не е имало отправена лична заплаха върху него, не е оказвано насилие върху него, както и че не е бил задържан, арестуван, съден и осъждан в страната си по произход. Добавя, че не е участвал в митинги и не е бил политически ангажиран. Заявява, че не е влизал във взаимоотношения с армията или полицията на страната си по произход. В заключение посочва, че е дошъл именно в Република България, защото е имал издадена туристическа виза още от лятото на 2022 г., тъй като е искал да посети Република България, заедно с негов приятел. Посочва, че по принцип възнамерявал да напусне Руската федерация, като не е имал определена дестинация. Като дошъл в страната, решил да остане. Не желае да се върне в родината си, докато П. е на власт, а желае да живее в Република България, да работи в болница и да лекува хора, както е правил в страната си по произход. Чужденецът смята, че ако се върне в държавата си може да отиде в затвор за срок от десет години, тъй като се е отклонил от мобилизацията.

С решение № УП-ОК31/14.11.2022 г. на интервюиращ орган е отхвърлена молбата за международна закрила на В. В. А., на основание 70, ал. 1, във връзка с чл. 13, ал. 1, т. 1, т. 2 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ). Административният акт е обжалван. С решение № 7635 от 06.12.2023 г. на Административен съд-София-град (АССГ), Първо отделение, 26 състав, по дело номер 10994/2022г., съдът е отменил по жалба на В. . Преписката е върната на административен орган за провеждане на процедура по общия ред по молбата за международна закрила, с указания за

изследване на ново обстоятелство – принадлежност към ЛГБТИ общността и възможността за предоставяне на закрила по чл.9 ал.1 т.2 ЗУБ.

Проведено е ново интервю с гражданина на Р. федерация с рег. № УП 21913/12/03/2024г. /л.56/, по време на което същият заявява, че е „гей“ и че в държавата си по произход не е имал проблеми, тъй като много старателно е укривал това обстоятелство. Сочи, че към датата на интервюто, в страната му вече заради нетрадиционна сексуална ориентация се носи наказателна отговорност. Представя и текстове на Наказателния кодекс на Р. федерация, от които е видно, че членове на ЛГБТИ носят наказателна отговорност. Обяснява, че самата организация се смята за екстремистка и че да си ЛГБТИ се счита престъпление. Добавя, че самият той няма никакво отношение към тази организация, тъй като тя не съществува в Р. федерация, но че той е част от въпросното общество.

Сочи още, че още като подрастващ е разбрал, че е хомосексуален мъж, като отново заявява, че в страната си по произход не е имал проблем във връзка със сексуалната си ориентация, т.к. там не е прието тя да се разгласява. Добавя, че неговите родители не са наясно, че той е хомосексуален мъж. Твърди, че не им е споделил, защото не е знаел каква би била тяхната реакция, както и дали няма да се откажат от него. Относно приятелите и дали те са били наясно, че той е хомосексуален мъж, казва, че те също са такива, и че знаят. Във тази връзка споделя, че не е прието да се споделя с околните и по този начин водиш обикновен живот. Казва, че не е бил тормозен от обкръжението си, защото мисли че никой не се е досещал, че е хомосексуален. Кандидатът за международна закрила споделя, че това, което се е променило и поради което се налага да търси международна закрила в Република България, е че е срещнал млад мъж, с който е пожелал да живее заедно. Твърди, че в Р. федерация той и приятелят му биха били оскърявани и унижавани от съседни и колеги. В тази връзка добавя, че са заедно повече от две години, че се познават от преди три години, и че в Р. федерация не са живеели заедно, защото не е позволено. Уточнява, че преди него не е имал друг приятел. Казва, че смята, че ако се върне в страната си по произход, ще бъде подложен на издевателства и че ще бъде пребиван всеки път, когато някой разбере че е „гей“. И впоследствие би могъл да бъде осъден. Споделя, че е чул, че в момента в страната му е измислено принудително лечение, тъй като се смята, че ако някой е хомосексуален, има проблеми с психиката и че такива хора е нужно да бъдат принудително лекувани в психиатрична болница. Казва, че не знае дали властите на Р. федерация биха имали негативно отношение към него, ако се завърне в държавата си по произход, тъй като до напускането му се е криел. Твърди, че отново би трябвало да крие сексуалната си ориентация. Освен това, ако се завърне на територията на Р. федерация, ще бъде разпитван от граничната служба защо е отсъствал толкова дълго от страната. Също така споделя, че на територията на българската държава, е участвал в протестни акции в защита на бежанците, както и при смъртта на Н.. Казва, че е докато е бил на протест в близост до Руското посолство, са присъствали представители на медиите. Заявява, че властите в държавата му биха могли да го осъдят, ако видят тези кадри, както и допълва, че в страната му хората, които са искали да поднесат цветя за Н. не са имали достъп до паметника на репресираните, тъй като полицията е била отцепила района. В тази връзка заявява, че никога не е подкрепял Н. в страната си.

По време на проведеното с него интервю през месец март 2024 г. чужденецът заявява, че по време на първото си интервю не е споделил че е хомосексуален мъж, тъй като

имал информация, че в Република България се поддържат традиционни ценности. Молителят заявява, че е напуснал страната си по произход защото не поддържа политиката на П. във връзка с войната с У.. Казва, че в цял свят смятат П. за фашист, Х. и убиец, поради което той не желае да участва в тази война. Уточнява, че общественото мнение във връзка с войната в У. и П. е разделено, в смисъл, че има както поддръжници, така и такива, които не го поддържат, но не изказват мнението си, тъй като би могло да бъдат осъдени. Молителят добавя, че е подал молба за международна закрила в Република България, защото в страната му по произход няма да му позволят да живее с приятеля си. Казва, че вече е на четиридесет и няколко години и не е в негов интерес да крие сексуалната си ориентация в Р. федерация. Твърди, че Република България е цивилизована европейска страна, в която към „гейовете“ се отнасят по цивилизован начин.

На 27.06.2024г. е постановено оспореното Решение № 7266 на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, е отхвърлена молбата на кандидата за международна закрила. Административният орган е приел, че за В. А. В. не са налице предпоставките за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като от бежанската му история не може да се направи извод за наличието на основателни опасения от преследване по причините, изброени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Органът е посочил, че в така представените факти липсват достатъчно правдоподобни и добре аргументирани твърдения в полза на търсещия международна закрила. Посочените от чужденеца обстоятелства, че е напуснал страната си по произход с цел да няма проблем с общественото мнение във връзка със сексуалната му ориентация и евентуалното съжителство с приятеля му, според административния орган били нелогични и не са подкрепени с никакви доказателства, като се оценени като такива от личен характер и непопадащи в предметния обхват на ЗУБ. Освен това в решението са констатирани нелогични и непоследователни твърдения, които подкрепяли заключението за недостоверността на представената бежанска история. Така например, по време на проведеното с него интервю от месец ноември 2022г. чужденецът е заявил, че е напуснал страната си по произход заради нежелание от негова страна да бъде мобилизиран и принуден да участва във войната в У., тъй като той е противник на въпросната война. Въпреки това е обяснил, че той никога не е служил в армията, че е освободен от това задължение поради здравословни причини, че не е преминавал военно обучение, не е получавал призовка и не заявява да е бил търсен. Независимо от това, той се опасявал, че ще бъде осъден на 10 години лишаване от свобода заради отклоняване от мобилизация. По време на това първо интервю молителят уточнил, че е дошъл именно в Република България, защото е имал българска туристическа виза, както и че е напуснал страната си легално.

Следващото противоречие, което органът е установил, е че по време на проведеното с чужденеца интервю през месец март 2024г. , за разлика от заявеното на първото интервю, кандидатът мотивирал молбата си за международна закрила с проблеми от личен и битов характер. Отново е декларирал, че той не е имал никакви проблеми в Р. федерация, нито с властите на страната, нито с роднини и приятели, нито с обществото като цяло. Въпреки това се опасявал, че може би не би могъл да живее с приятеля си заедно, заради евентуално негативното отношение на съседи и познати.

Относно представената информация от интернет източници, относно проблемите в Р. федерация, в решението е прието, че същата може да бъде определена, като правдоподобна и общоизвестна, но не съдържа никаква конкретна информация,

относно въздействието на описаните в тях събития върху личната бежанска история на чужденеца, поради което е определена с ниска степен на относимост. Също така органът не е открил аргументи, които да доказват, че животът на търсеция закрила е в риск и че той е бил подложен на преследване.

По-нататък в решението са изложени мотиви за липса на основания за предоставяне на субсидиарна закрила по чл.9, ал.1, т.1-2 от ЗУБ. Въз основа на справка вх. № ЦУ-1130/17.04.2024г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС относно актуалната обстановка в Русия не са установени и разширенията, дадени в Тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/07 и в Решение на СЕС от 30.01.2014 г. по дело C-285/12 във връзка с приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, тъй като към момента на издаване на решението обстановката в Русия не можело да се определи като въоръжен конфликт. Посочените от кандидата лични мотиви за желанието му да живее в Република България не са оценени като хуманитарни с оглед предоставянето на статут по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

Административен Съд С. – град, I отделение, 18 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ, в установената форма, но е постановен при нарушение на материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗУБ, действията на преследване могат да бъдат: 1. физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; 2. правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; 3. наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; 4. отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; 5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1-3; 6. действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

Съгласно чл. 8, ал. 6 от ЗУБ, опасенията от преследване може да се основават на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпусването му, особено ако се установи, че тази дейност представлява израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата по произход, освен когато тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по този закон.

От съществено значение за предоставяне на статут на бежанец съгласно ЗУБ и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които

отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила и Женевската конвенция е съществуването на основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Преценката следва да е конкретна и съобразена с фактите, изложени в бежанската история. Задължение на търсещия убежище е да представи необходимите елементи за оценка на истинността на изброените факти и обстоятелства. В случая такива са предоставени от жалбоподателя във връзка с твърденията му за различната му сексуална ориентация и отрицателното му отношение към войната в У. и официалния режим в Русия. Наведените от кандидата твърдения за специфична сексуална ориентация попадат в основанието за преследване по чл.10, пар.1, б. „г“ от Директива 2011/95, вр. пар.1, т.5 от ДР на ЗУБ. Съгласно легалното определение по чл.10, пар.1, б. „г“ от Директива 2011/95 дадена група се счита за „определена социална група“, когато в частност са изпълнени две кумулативни условия. От една страна, членовете на групата трябва да споделят една вродена характеристика или обща история, която не подлежи на изменение, или пък споделят характеристика или вярване, до такава степен съществено за идентичността или съзнанието, че не би следвало от лицето да се изисква да се откаже от тях. От друга страна, тази група трябва да има собствена идентичност в съответната държава, защото е разглеждана като различна от заобикалящото я общество. По силата на чл.10, пар.1, б. „г“, ал.2 от Директивата в зависимост от условията, преобладаващи в държавата на произход, специфична социална група може да бъде и група, чиито членове имат като обща характеристика определена сексуална ориентация. Последната не може да се разбира като включваща деяния, обявени за престъпления от националното право на държавите-членки. Аспектите, свързани с пола, включително и половата идентичност, се отчитат надлежно за определянето на принадлежност към дадена социална група или установяването на характерна черта на такава група.

В конкретния случай наличието на законодателство, насочено срещу правата на хомосексуалността, позволява да се установи, че тези лица представляват отделна група, разглеждана като различна от заобикалящото я общество. Административният орган не е обсъдил задълбочено тези обстоятелства в светлината на действителната актуална обстановка в страната на произход. В тази връзка, не е съобразена предоставената и посочена от органа в спорното решение Справка вх.№ ЦУ-1130/17.04.2024г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС и не е взел предвид същността на законодателството против ЛГБТИ общностите в Руската федерация, особено предвид данните, че то е възприето от Върховния комисариат на бежанците към ООН като дискриминационно. Подобно законодателство би било от естество да наруши чл. 8 ЕКПЧ, на който съответства член 7 от Хартата на основните права в ЕС. Административният орган е следвало да обсъди и прецени дали не се касае за несъразмерно или дискриминационно наказание по смисъла на член 9, параграф 2, буква в) от Директивата. При тези условия, съгласно т.58 от цитираното по-горе решение на СЕС, националните власти следва при преценката на фактите и обстоятелствата по реда на член 4 от

Директивата да проверят всички относими факти, свързани със страната на произход, включително законите и подзаконовите актове на страната на произход, както и начина на тяхното прилагане в съответствие с член 4, параграф 3, буква а) от Директивата. В рамките на проверката тези власти трябва по-специално да определят дали в страната на произход на молителя предвиденото в подобно законодателство наказание лишаване от свобода се прилага в действителност. При това не е необходимо да се касае за мерки, които са били директно насочени към кандидата за закрила. Достатъчна е преценката за основатели опасения от преследване при завръщане на молителя в неговата страна на произход по смисъла на член 2, буква в) във връзка с член 9, параграф 3 от Директивата. Директивата предоставя закрила не само на лица, които действително са били преследвани, но и на лица, които са изложени на опасност от преследване. Тя също така отразява разбирането, че заплахата от преследване може да е достатъчна, за да е налице нужда от закрила. Следователно не е необходимо дадено лице да е било преследвано преди да подаде молба за международна закрила; то може да се „опасява“ от преследване в бъдеще.

Видно от Справка вх.№ ЦУ-1541 от 26.06.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ два основни международни органа - Международният наказателен съд (МНС) и Европейският съд по правата на човека (ЕСПЧ) - обявиха решения на 25 юни, потвърждаващи дългосрочното извършване от Русия на военни престъпления и нарушения на човешките права в У.. Според съда тази информация има пряко отношение към приложението на член 9, параграф 2, буква д) от Директива 2011/95 като придава релевантност на тези действия на преследване по отношение на кандидата, доколкото евентуална негова мобилизация би предполагала извършването на престъпления или на деяния, попадащи в приложното поле на основанията за експулсиране, посочени в член 12, параграф 2.

Според последната цитирана справка съществени въпроси, свързани с правата на човека, включват: извънсъдебни убийства и опити за извънсъдебни убийства, включително на лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални и интерсексуални (LGBTI) лица в Ч. от местните власти, престъпления, включващи насилие или заплахи за насилие срещу хора с увреждания, ЛГБТИ-лица и членове на етнически малцинства.

През втората година от пълномощабното нахлуване на Русия в У., руските власти допълнително засилиха усилията си у дома, за да изкоренят всяко несъгласие относно войната или вътрешната политика на К.. Те приеха и наложиха ново, репресивно законодателство, издадоха наказателни дълги присъди затвор за мирни антивоенни изказвания и насилствено закриха няколко видни правозащитни групи. Руските власти прилагат строг информационен контрол, като считат всякакви несъгласни мнения за войната в У. за незаконни.

Въпреки че ЛГБТИК+ лицата в Руската федерация отдавна са изправени пред тормоз, заплахи и дискриминация, откритата враждебност се е увеличила след приемането на закона за „анти-гей пропагандата“ през 2013 г., който забранява „насърчаването на нетрадиционни сексуални отношения сред непълнолетни“. Законът беше осъден от експерти на ООН по правата на

човека като дискриминационен и защото може да доведе до увеличаване на речта на омразата, престъпленията от омраза и малтретирането, включително срещу деца.

Още по-строго законодателство беше прието от февруари 2022 г., насочено към LGBTIQ+ общността, в съответствие с изявлението на президента, че анти-LGBTIQ+ позицията ще бъде крайъгълният камък на неговата политическа програма. Законодателството разшири забраната за „гей пропаганда“ извън непълнолетните и забрани всяко действие, възприемано като насърчаващо „нетрадиционни сексуални отношения или предпочитания“. То беше осъдено от Върховния комисар на ООН за правата на човека, който призова руските законодатели да отменят, а не да разширяват законодателството срещу ЛГБТИК.

Впоследствие бяха приети допълнителни закони, включително относно забраната за правно признаване на полова идентичност и здравни грижи, потвърждаващи пола. Законът забранява на транссексуални възрастни да търсят медицинска помощ, за да потвърдят своята полова идентичност, но позволява принудителни медицински интервенции върху „аномалии“ на интерсексуални деца. Тези вредни, неконсенсусни, медицински ненужни и високорискови интервенции и техните сериозни, вредни ефекти бяха осъдени от широк кръг от механизми на ООН.

Според справката, в едно все по-хомофобско общество нехетеросексуалните лица могат да бъдат изправени пред насилие, незаконно задържане и фалшиви обвинения в престъпна дейност. Редица случаи са документирани, например в Ч., където полицията и силите за сигурност са обвинени в инициране на изнудване, отвлечане и изтезания срещу ЛГБТИК+ лица.

Руските власти засилиха репресиите си срещу лесбийки, гейове, бисексуални и транссексуални (ЛГБТ) хора.

През ноември В. съд на Русия в закрито заседание определи международното ЛГБТ движение като екстремистка организация и го забрани след дело на Министерството на правосъдието. Министерството обвини „ЛГБТ движението“ в подбуждане на социални и религиозни раздори.

Закон от юли забранява операциите за потвърждаване на пола и транссексуалните здравни грижи, разтрогва бракове на транссексуални хора, забранява промяната на маркерите за пола в официалните документи, забранява на транс хората да осиновяват или поемат попечителство над деца и позволява принудителни медицински интервенции върху интерсексуални деца.

През юни 2023 г. министърът на здравеопазването на Русия заяви, че президентът П. е инструктирал министерството да създаде нов институт по психиатрия, който да изучава поведението на ЛГБТ хората. Правозащитниците са загрижени, че това може да доведе до официалното въвеждане на конверсионната терапия.

Подробностите за решението на Върховния съд на Русия, обявяващо „международното ЛГБТ движение“ за екстремистка организация, взето на 30 ноември след закрито изслушване, все още не са оповестени - то няма да влезе в сила до 9 януари 2024 г., а дотогава никой няма да е наясно относно практическото му прилагане. Но неговата неяснота - критиците посочват, че не

съществува „международно ЛГБТ движение“ като организация — вече подхрани опасенията, че може да доведе до произволно наказателно преследване на всеки, участващ в дейности, подкрепящи ЛГБТ общността, а потенциалните наказания за такава подкрепа са драконовски, като участието или финансирането на екстремистка организация носи максимална присъда от 12 години затвор според руското законодателство.

Съдът не споделя колебанията на административния орган относно твърдяната от кандидата сексуална ориентация. Следва да се отбележи, че изнесената пред органа и пред съда информация е непротиворечива и съдържа еднотипни данни. Кандидатът излага убедителни доводи поради какви причини е криел, дори от най-близките си, сексуалната си ориентация. При официалните данни за широкоразпространена в Русия хомофобия, а след 2013 г. и на прието законодателство в тази насока, е логично споделеното от кандидата, че му се е налагало да прикрива действителната си сексуална ориентация, независимо, че е започнал да я осъзнава сравнително рано. Също така е житейски разбираемо едва на по-късна възраст чуждият гражданин вече осъзнато да направи избор и да потвърди хомосексуалната си ориентация. В този смисъл не могат да бъдат споделени мотивите в оспорения акт за наличие на противоречие в бежанската история. Осъзнаването на сексуалната ориентация не е свързано с конкретни срокове или възраст и същото няма как да се документира, още повече, че в едно хетеросексуално и хомофобско общество, индивидът естествено се опитва да го потисне. В тази връзка, съдът съобрази показанията на свидетеля Б. – интимен партньор на жалбоподателя, които кредитира с доверие като последователни и непротиворечиви. Свидетелят сочи, че В. е с категорична хомосексуална ориентация, че в Русия са криели връзката си старателно, тъй като се страхували от наказателно преследване. Изразява убеденост, че поради това, не биха могли да се върнат в страната си.

Безспорно в Русия е прието хомофобско законодателство, което е израз на засилени нагласи в обществото. Посочи се, че тази характеристика на лицето го определя като член на „определена социална група“ по смисъла на чл.10, пар.1, б. „г“ от Директива 2011/95. При актуалната обстановка в страната на произход и по този мотив за преследване при евентуално връщане в Русия, съдът приема, че кандидатът би претърпял действия на преследване по смисъла на чл.9, пар.2, б. „а“ до б. „е“ от Директива 2011/95, които в своята съвкупност достигат степента на суровост по чл.9, пар.1, б. „а“ и б. „б“ от Директива 2011/95. / В този см. Р№1453/17.02.2025г. па адм.д.№9988/2024г. на ВАС/.

На следващо място, съгласно чл. 9, ал. 1 ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция, или 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Според ал. 3 на същия член, реалната опасност от тежки

посегателства може да се основава на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, особено ако се установи, че тази дейност представлява израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата по произход, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по ЗУБ. Алинея 8 на посочената разпоредба гласи, че хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. Последователна и безпротиворечива е практиката на Върховния административен съд, че под „други причини от хуманитарен характер“ по смисъла на чл. 9, ал. 8 ЗУБ следва да се разбират останалите случаи, различни от изрично предвидените в ал. 1 от с.р., въз основа на които може да се установи същата по интензивност реална опасност от тежки посегателства срещу личността на чужденеца при завръщането му в държавата по произход. Макар и неназовани, тези причини следва да са такива, че да разкриват реален риск от посегателства върху личността на чужденеца при завръщането му в страната.

Предвид представената по делото военна книжка на В. и информацията за актуалното състояние в Руската федерация, съдържаща се в справките, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, административният орган е изложил изводи относно опасенията на жалбоподателя, че би могъл да бъде обект на изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание (хипотезата на чл. 9, ал. 1, т. 2 ЗУБ), ако се завърне в държавата му по произход. Дали за жалбоподателя съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9 ЗУБ, административният орган е следвало да прецени през призмата на факта, че търсещият закрила с присъдено войнско звание редник, видно от приложената военна книжка (л.124). Също така от представените справки за актуалното положение в Руската федерация вх.№ МД-02-28 от 24.10.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ /л.285/, се установява, че съгласно Федерален закон на Руската федерация № 53-FZ от 1998 г. относно военните задължения и военната служба, руските граждани от мъжки пол на възраст между 18 и 27 години подлежат на наборна военна служба. В Русия мъжете на възраст от 18 до 27 години са задължени по закон да отбият 12 месеца наборна военна служба. Изключения се правят само за изчерпателно изброени в чл.23 от Федералния закон /л.285/ лица-признати за негодни или годни с ограничения за военна служба по здравословни причини, лица, които изпълняват или са завършили военна служба в Руската федерация, лица, които изпълняват или са преминали алтернативна гражданска служба, лица, отбили военна служба в друга държава, а студентите могат да отложат постъпването си в армията за период, еквивалентен на продължителността на обучението им. От същата справка е видно, че на 28 май 2022 г. руският президент В. П. е подписал закон, премахващ горната възрастова граница за служба в руската армия, което означава, че лица, навършили 40-годишна възраст, вече също могат да служат, като към настоящият момент жалбоподателят вече е навършил тази

възраст. Горната възрастова граница от 40 години е премахната, което не оставя официална максимална възраст за изпълнение на военна повинност. Според специалистите това решение е взето във връзка с нарастващите жертви при инвазията на Русия в У.. В справката е посочено, че през 1993 г. в Конституцията на Руската федерация е прието чрез всенародно гласуване правото на руските граждани да заменят военната служба с алтернативна гражданска такава в съответствие с миротворчески, философски, морално-етични, политически или религиозни убеждения. Срокът на алтернативната гражданска служба надвишава срока на задължителната военна служба. Видно е, че за мобилизираните има отделен вид повиквателна. Не съдържа много от това, което е на дневен ред за наборниците. Например, няма отделен ред за целта на разговора. Всичко е много ясно: човек се мобилизира с президентски указ за обявяване на мобилизация и въз основа на решение на мобилизационната комисия. На гърба има списък какво да вземете със себе си: паспорт, шофьорска книжка, тоалетни принадлежности, храна за един ден. Въпросът с получаването на повиквателни е ключов, когато става въпрос за вземане на решение дали да се счита някой за укриващ се от набор или не.

Предвид твърденията на жалбоподателя за страх от мобилизация, органът е следвало да вземе в предвид и посоченото в последната актуална справка, че до април 2023 г. призовката трябва да се връчва лично срещу подпис - по месторабота, учене или местоживееене. Наборникът трябва да го подпише - и едва тогава се е смятало, че лицето е надлежно уведомено. Според руското законодателство призовката, получена на работното място, не може да бъде пренебрегната. В проведеното на 01.11.2022г. интервю кандидатът посочва, че на работното си място е бил предупреден за евентуална скорошна мобилизация. Понастоящем (към момента на изготвяне на справката), в допълнение към обичайния метод за връчване на повиквателни, се допълнени още три:

1. По пощата - с препоръчано писмо с обратна разписка.
2. Чрез държавни служби.
3. Директно във военния комисариат за регистрация и вписване.

Пак от справката се установява, че след обявяването на частична мобилизация на 21 септември 2022 г., руската Дума предприема законодателни мерки, свързани със *завишена отговорност за престъпления против военната служба*. В тази й част данните от справката изцяло подкрепят изнесената от кандидата бежанска история – напуснал страната още на 24.09.2022г. /л.191/, когато била обявена мобилизация и отклонението от нея е обявено за престъпление. Както същият многократно потвърждава при излагане на елементите от бежанската си история – това житейски логично е станало едва след обявяване на мобилизация и приемане на наказателно законодателство при отклонение от нея.

Изложеното се потвърждава от информацията от цитираната справка, според която: Държавната дума на пленарна сесия приема на второ и трето четене поправки в Наказателния кодекс на Руската федерация, с които се предлага засилване на отговорността за някои престъпления срещу военната служба. В тази връзка по-конкретно се увеличават сроковете на наказание "лишаване от свобода" за действия като неизпълнение на заповедта на командир, дезертьорство, грабеж, нарушаване на правилата за бойно дежурство и умишлено унищожаване или увреждане на военно имущество по време на война, военни действия или мобилизация. В съответствие с документа, "неизпълнение от страна на подчинен на заповед на началник ... по време на *военно положение*, по време на война или в условия на въоръжен конфликт или бойни операции, както и отказ от участие във военни или бойни действия" ще се наказва с лишаване от свобода до три години, а при тежки последици - до 10 години. Увеличава се, от 5 на 10 години лишаване от свобода, и отговорността за самоволно напускане на поделение по време на мобилизация или *военно положение*, във военно време или в условия на въоръжен конфликт или бойни действия. Предлага се да се увеличи на 15 години лишаване от свобода наказанието за дезертьорство по време на мобилизация, военно време или в условията на въоръжен конфликт, а наказанието за избягване на военна служба чрез симулиране на болест да стане до 10 години лишаване от свобода.

В случая бежанската история на лицето и правилата за мобилизацията в руската държава са разгледани и анализирани от административния орган в контекста на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ, но не и относно евентуалното наличие на основанието „други причини от хуманитарен характер“ по смисъла на чл. 9, ал. 8 ЗУБ предвид данните, съдържащи се в представената военна книжка и твърденията на лицето, че подлежи на задължителна мобилизация заради войната в У.. В този смисъл административният орган не е дал обоснован отговор, че за В. не съществува реална възможност, ако се завърне в държавата му по произход, да търпи репресии, в случай, че откаже да бъде мобилизиран за участие във военни действия в У., предвид заявеното от него несъгласие с водената от страната му политика .

Кандидатът е представил военен билет серия ГД № 0258245, издаден на 08.06.2005 г. от военните власти в [населено място], според който той има воинско звание „лейтенант“ с команден профил. Документът е в подкрепа на елементите от бежанска му история, според които той е напълно реален и потенциален субект на мобилизация. Напускането на страната на произход именно в деня на обявяване на частичната мобилизация на 21.09.2022 г. е изцяло в подкрепа на бежанската история и на опасенията на кандидата от преследване по причините, изложени подробно по-горе в решението.

Въз основа на посочените по-горе доказателства и на цитираната по-горе официална информация относно страната на произход, съдът приема, че към момента на напускането ѝ за кандидата е съществувал достатъчно реален риск да бъде мобилизиран и именно това е мотивирало напускането му на

Русия. Идентични са и релевантните му опасения, че при евентуално връщане там, той ще бъде изложен на действия на преследване, които в своята съвкупност биха достигнали нивото на суровост по чл.9, пар.1 от Директива 2011/95.

Установената по делото официална информация относно страната на произход на кандидата, разгледана във връзка с легалните определения по чл.10, пар.1, б. „г“ и б.„д“ от Директива 2011/95/ЕС, навежда съда на следните изводи: Кандидатът е напуснал страната си на произход непосредствено след обявената в Русия частична мобилизация на 21.09.2022 г. С оглед притежаваното от него военно звание, доказано с военен билет, за лицето съществуват обосновани опасения, че може да бъде мобилизиран. Отказът за това несъмнено е свързан с негови политически убеждения, които са преследвани от официалните власти в страната на произход според подробно цитираната официална информация. Както правилно отбелязва органът, преди напускането на Русия тези политически убеждения не са намерили обективен израз, респ. не са били преследвани и наказани в страната на произход. Това обаче не е абсолютно основание да се откаже търсената закрила, а единствено едно от обстоятелствата, които следва да бъдат преценени съвкупно съобразно чл.4, пар.4 от Директива 2011/95.

В случая, отклонението от военна служба (мобилизация) за кандидата е свързано с други мотиви за напускане, а именно по политически идеи и убеждения по смисъла на пар.168 - 169 от цитирания Наръчник на ВКБООН. Безспорно, агресията на Русия в У., с които военни действия лицето не желае да бъде свързано, е осъдена от международната общност като противоречаща на основни правила на човешко поведение и на основни човешки права и свободи, което обосновава действия на преследване по смисъла на чл.9, пар.2, б. „д“ от Директива 2011/95. Отказът на лицето да бъде призовано за участие във въоръжените сили на Руската федерация след 21.09.2022 г. е израз на негови истински политически убеждения, които негови действия могат да се тълкуват от официалните власти в страната на произход като акт на политическо противопоставяне – налице е мотив за преследване по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ, вр. чл.10, пар.1, б. „д“ от Директива 2011/95.

Отделно и независимо от изложеното, както бе посочено вече, по отношение на кандидата се установяват и изцяло лични мотиви по причина на неговата сексуална ориентация – самостоятелен мотив за преследване по смисъла на чл.10, пар.1, б. „г“ от Директива 2011/95.

Както се установява от официалната информация за страната на произход на кандидата и двата посочени мотива за преследване са достатъчно основание за предприемане на наказателни мерки срещу лицето при евентуално негово връщане в нея – независимо дали поради отклонение от мобилизация или поради проявени хомосексуални действия. Вече се посочи, че при евентуално връщане в страната на произход от кандидата не може да се очаква да се откаже или да не изявява своето политическо мнение или сексуална

ориентация. В тези случаи, същият би бил заплашен от действия по чл.9, пар.2, б.“в“ от Директива 2011/95/ЕС - наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни, или такива по чл.9, пар.2, б.“б“ от Директива 2011/95/ЕС - правни, административни, полицейски и/или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин.

Съвкупната преценка на всички елементи от бежанската история на кандидата навеждат съда на извод, че сексуалната ориентация на кандидата попада в мотива за преследване по член 10, параграф 1, буква г) от Директива 2011/95. При евентуално връщане в страната на произход съобразно актуалната информация за нея и прието хомофобско законодателство, кандидатът би бил изложен на действия на преследване по чл.9, пар.2, б. „а“ до б. „е“ от Директива 2011/95. В допълнение, отклонението от военна служба, като израз на негово политическо мнение и убеждение, свързани с агресията на Русия в У. отговарят на понятието „политическо мнение“ по смисъла на член 10, параграф 1, буква д) от Директива 2011/95, респ. попадат в действията на преследване по чл.9, пар.2, б. „д“ от Директива 2011/95. Посочените в член 6, б. „а“ от тази директива субекти на преследване приемат, въз основа на всички относими факти, свързани с държавата на произход към момента на постановяване на настоящето решение, че подобно поведение представлява израз на противопоставяне или съпротива срещу тях, във връзка с които кандидатът има основателни опасения от преследване в държавата си на произход и при евентуално връщане в нея би бил изложен на нарушаване на основните права на човека по смисъла на чл.8 и чл.10 от ЕКПЧ, които са достатъчно тежки по своето естество по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ и биха могли да се изразят във физическо или психическо насилие, дискриминационни правни, административни, полицейски или съдебни мерки, наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни или отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание съгласно чл.8, ал.5, т.1-4 от ЗУБ.

Въз основа на изложеното, съдът приема, че жалбоподателят отговаря на определението за бежанец по смисъла на чл.8, ал.1 ЗУБ. Същият, поради основателни опасения от преследване по причина на неговата сексуална ориентация, както и по причина на неговите политически мнения, идеи или убеждения по въпроси, свързани с потенциалните субекти на преследване по чл.6 от Директива 2011/95/ЕС, не може или не желае да се ползва от закрилата на държавата на произход или да се завърне в нея. Действията на преследване, на които кандидатът може да бъде изложен при евентуално завръщане в страната на произход, отговарят на определението по чл.8, ал.4 ЗУБ - преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост. Реалната опасност същият да бъде изложен на тези действия на преследване попада в забраната по чл.4, ал.3 от ЗУБ - чужденец, влязъл в Република България, за

да поиска закрила, или който е получил закрила, не може да бъде връщан на територията на държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Не може да се очаква, че има част от територията на Руската федерация, където може основателно да се очаква молителят да се установи и да не бъде преследван по политически причини по смисъла на чл.8, ал.8 от ЗУБ.

Съгласно чл.4, пар.3, б.“в“ от Квалификационната директива оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи, вкл. индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства. Установените по отношение на кандидата индивидуални обстоятелства към момента на приключване на съдебното дирене, отнесени към достъпната информация за страната на произход, навеждат на извод за наличие на основание за предоставяне на статут на бежанец по смисъла на чл.8, ал.1 ЗУБ.

Като е достигнал до противни правни изводи, административният орган е постановил решение при неправилно приложение на закона – отменително основание по чл.146, т.4 АПК.

Това налага преписката бъде върната на административния орган за ново произнасяне по молбата за закрила, като на кандидата се предостави статут на бежанец на основание чл.8, ал.1 ЗУБ.

За пълнота на изложението, с оглед отказа с оспорения акт да се предостави хуманитарен статут и независимо от чл.73, изр.2 от ЗУБ, съдът счита за необходимо да посочи, че жалбоподателят отговаря и на изискванията за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.2 ЗУБ - реална опасност от тежки посегателства като дискриминационно наказание във връзка със сексуалната му ориентация. Изложеното определя материална незаконосъобразност на оспореното решение и в частта, с която се отказва предоставяне на хуманитарен статут.

Предвид изложеното по-горе, преписката следва да се върне на компетентния административен орган за произнасяне по същество по молбата на В. А. В. за предоставяне на международна закрила като съобрази мотивите на настоящото решение в срока по чл. 85, ал. 5 ЗУБ.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК жалбоподателят има право на сторените в производството разноски в размер на 600 лв. за

адвокатско възнаграждение, съобразно предоставен списък.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен Съд С. – град, I отделение, 18 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на В. А. В., [дата на раждане] , гражданин на Русия, ЛНЧ [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], ет.2, ап.2, Решение № 7266 от 27.06.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне в срока по чл. 85, ал. 5 ЗУБ по молбата за международна закрила при съобразяване на указанията, дадени с настоящето решение.

ОСЪЖДА Държавна агенция за бежанците да заплати на В. А. В., [дата на раждане] , гражданин на Русия, ЛНЧ [ЕГН] разноски по делото в размер на 600 лв. (шестстотин лева) за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: